

2106

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO Nr WN. I-8.0911-218/2009

z dnia 1 czerwca 2009 r.

Działając na podstawie przepisu art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 ze zm.)

orzekam

nieważność §4 Uchwały Nr XXXVI/232/09 Rady Miejskiej Pniewy z dnia 29 kwietnia 2009 r. w sprawie regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Pniewy „w zakresie wyrazów ” z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2009 r.”; oraz §5 ust 2, ust 3, §12, §16, §17 ust 2, §18 ust 2 zd 2, zd 3, §20 ust 4, §21 ust 6, ust 7 załącznika do w/w Uchwały.

UZASADNIENIE

Uchwała Nr XXVI/232/09 Rady Miejskiej Pniewy z dnia 29 kwietnia 2009 r. w sprawie regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Pniewy. została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 8 maja 2009 roku.

Powyższą uchwałę podjęto na podstawie art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r., Nr 142 poz. 1592 ze zm), art. 30 ust 6, art. 49 ust 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2006, Nr 97, poz. 674 ze zm.) oraz po uzgodnieniu ze Związkiem Nauczycielstwa Polskiego, Zarząd Oddziału w Pniewach.

Treść §4 badanej uchwały stanowi, że przedmiotowa uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2009 r.

W §5 ust 2 Regulaminu, stanowiącego załącznik do uchwały zapisano, że dodatek za wysługę lat przysługuje począwszy od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym nauczyciel nabył prawo do dodatku lub do wyższej stawki dodatku, jeżeli nabycie prawa nastąpiło w ciągu miesiąca, oraz że przedmiotowy dodatek przysługuje za dany miesiąc, jeżeli nabycie prawa do dodatku lub wyższej jego stawki nastąpiło od pierwszego dnia miesiąca. Ust 3 stanowi, że dodatek za wysługę lat przysługuje nauczycielom w pełnej wysokości także za okres urlopu dla poratowania zdrowia.

W §12 zapisano, że dodatek motywacyjny wypłaca się z góry, w terminie wypłaty wynagrodzenia.

W §16 ust 1 wskazano, że prawo do dodatku funkcyjnego przysługuje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło objęcie stanowiska lub funkcji

(także w zastępstwie) uprawniających do dodatku. Ust 2 stanowi, że nauczyciel, któremu powierzono stanowisko lub funkcję na czas określony, traci prawo do dodatku z końcem miesiąca, w którym upłynął okres powierzenia. Dotyczy to również wcześniejszego odwołania ze stanowiska lub funkcji. W ust 3 wskazano, że dodatek funkcyjny nie przysługuje w okresie nieusprawiedliwionej nieobecności w pracy, w okresie stanu nieczynnego i urlopu dla poratowania zdrowia, w okresach za które nie przysługuje wynagrodzenia zasadnicze, oraz od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nauczyciel zaprzestał pełnienia z innych powodów obowiązków, do których jest przypisany ten dodatek, a jeżeli zaprzestanie pełnienia obowiązków nastąpiło od pierwszego dnia miesiąca – od tego dnia. Zgodnie z treścią ust. 4 dodatek funkcyjny wypłaca się z góry, w terminie wypłaty wynagrodzenia.

§18 ust 2 zd. 2 stanowi, że dodatek za uciążliwość pracy nie przysługuje w okresach, za które nie przysługuje wynagrodzenie zasadnicze oraz od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nauczyciel zaprzestał wykonywania pracy. W zd. 3 zapisano, że ww dodatek wypłaca się z dołu.

W §20 ust 4 wskazano, że dodatek za warunki pracy wypłaca się z dołu.

W ust 6 §21 podano, iż dla ustalenia wynagrodzenia za godziny nadwymiarowe w tygodniach, w których przypadają dni usprawiedliwionej nieobecności w pracy nauczyciela lub dni ustawowo wolne od pracy, oraz w tygodniach, w których zajęcia rozpoczynają się lub kończą w środku tygodnia za podstawę ustalenia liczby godzin nadwymiarowych, przyjmuje się obowiązkowy wymiar zajęć określony w art. 42 ust 3 Karty Nauczyciela, pomniejszony o 1/5 tego wymiaru (lub 1/4, gdy dla nauczyciela ustalono czterodniowy tydzień pracy), za każdy dzień usprawiedliwionej nieobecności w pracy, lub dzień ustawowo wolny od pracy. Liczba godzin nadwymiarowych, za które przysługuje wynagrodzenie w takim tygodniu, nie może być większa niż liczba godzin przydzielonych w planie organizacyjnym. W ust 7 komentowanego przepisu wskazano, że wynagrodzenie za godziny nadwymiarowe wypłaca się z dołu.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały – organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Z przepisu art. 30 ust. 6 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r - Karta Nauczyciela (tekst jednolity: Dz.U. z 2006 r., Nr 97 poz. 674 z późn. zm) wyraźnie wynika, iż organ prowadzący szkołę będący jednocześnie organem samorządu terytorialnego uwzględniając przewidywaną strukturę zatrudnienia, określa dla nauczycieli poszczególnych stopni awansu zawodowego, w drodze regulaminu:

- 2) szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw, z zastrzeżeniem art. 35 ust. 3,
 - 3) wysokość i warunki wypłacania składników wynagrodzenia, o których mowa w ust. 1 pkt 4, o ile nie zostały one określone w ustawie lub w odrębnych przepisach
- w taki sposób, aby średnie wynagrodzenia nauczycieli, składające się ze składników, o których mowa w ust. 1, odpowiadały na obszarze działania danej jednostki samorządu terytorialnego co najmniej średnim wynagrodzeniom nauczycieli, o których mowa w ust. 3.

Redakcja powyższego przepisu, w sposób nie budzący wątpliwości, wskazuje kompetencje organów samorządu terytorialnego do określania wysokości oraz sposobów obliczania i warunków wypłacania poszczególnych składników wynagrodzenia nauczycieli. Kompetencje rady gminy sprowadzają się jedynie do tego zakresu czynności, które zostały na nią scedowane przez ustawodawcę. Uchwalenie zaś przez Radę Miejską Pniewy zasad przyznawania i wypłaty składników wynagrodzenia, w kwestiach regulowanych już zapisami ustawy - Karta Nauczyciela, stanowi ewidentne przekroczenie upoważnienia ustawowego, co w ocenie organu nadzoru stanowi istotne naruszenie prawa.

Należy podkreślić, że w tych ramach ustawowych nie mieści się upoważnienie do decydowania o zachowaniu lub utracie przez nauczyciela prawa do wynagrodzenia za niezrealizowane godziny ponadwymiarowe. Zgodnie bowiem z art. 30 ust. 6 Karty Nauczyciela, ustawodawca upoważnił organ samorządu terytorialnego jedynie do uregulowania warunków przyznawania dodatków i warunków ich obliczania i wypłacania, a zatem Rada Miejska Pniewy mogła określić przesłanki nabycia prawa do wynagrodzenia tylko co do warunków przyznawania dodatków. Mając na uwadze powyższe względy, §21 ust 6 badanej uchwały w sposób rażący narusza przepis art. 30 ust 6 pkt 2 Karty Nauczyciela.

W ocenie organu nadzoru przepisy §5 ust 2, ust 3, §12, §16, §17 ust 2, §18 ust 2 zdanie drugie i trzecie, §20 ust 4, §21 ust 6 także podjęte zostały z naruszeniem art. 30 ust 6 pkt 3 w zw. z art. 39 ustawy - Karta Nauczyciela. Powołane przepisy ustawowe określają bowiem początkowy i końcowy termin wypłaty wynagrodzenia, a więc także jego poszczególnych składników - w tym przypadku dodatków stanowiących przedmiot badanej uchwały. Zgodnie z przywołanymi wyżej przepisami Karty Nauczyciela, ustawodawca nie przewidział dla

rady gminy kompetencji do ustalenia w drodze regulaminu wynagradzania, początkowego oraz końcowego terminu wypłaty wynagrodzenia, a także ustalenia, czy będzie ono wypłacane z góry czy z dołu, ponieważ regulacja ta została zawarta w akcie prawnym wyższego rzędu - w ustawie Karta Nauczyciela.

Ustawa zmieniająca Kartę Nauczyciela z dnia 21 listopada 2008 r. weszła w życie (z wyjątkami) w dniu 22 stycznia 2009 r. Zgodnie z powyższym zmiana przepisu art. 30 ust 6 Karty Nauczyciela nastąpiła również w dniu 22 stycznia 2009 r. - tj. 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy z dnia 21 listopada 2008 r o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela.

Na podstawie zmienionego art. 30 ust 6 Karty Nauczyciela Rada Miejska w Pniewach w dniu 29 kwietnia 2009 r. uchwaliła regulamin wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Pniewy. W §4 wprowadziła postanowienie, że "Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2009 r."

Przepis art. 4 ustawy zmieniającej ustawę - Karta Nauczyciela stanowi, iż do czasu uchwalenia przez organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego regulaminu w brzmieniu nadanym tą ustawą stosuje się, nie dłużej jednak niż przez okres 3 miesięcy od ogłoszenia ustawy budżetowej, regulamin obowiązujący w roku 2008. W związku z tym należy stwierdzić, iż nie jest możliwe stosowanie regulaminów uchwalonych po wejściu w życie dnia 22 stycznia 2009 r. zmiany Karty Nauczyciela z mocą wsteczną od dnia 1 stycznia 2009 r. tym bardziej, że okres przejściowy został wyraźnie uregulowany w przepisie art. 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. (Dz.U. 2009 r., Nr 1, poz. 1).

Tym samym zapis uchwały w §4 " z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2009 r." narusza w sposób istotny art. 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela wobec czego stwierdzono nieważność przepisu §4 w zakresie powyższych wyrazów.

Uwzględniając powyższe niniejsze rozstrzygnięcie jest w pełni uzasadnione.

Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Piotr Florek